

3244

פרוטוקול מס' 37

מישיבת הוועדה לענייני פנים

שהתקיימה ביום ג', כ"ה אייר תשט"ו - 17.5.55

בשעה 08.45

משתתפים:

- נ. חת - היו"ר
- ע. אסף
- ד. בסתוני
- ס. חזני
- א. כלפון
- ח. סגורדי-כהן
- א. פרי
- ב. קמין

מזמנים:

- מר רוזנטל - משרד המשפטים
- מר סילברסטין - היועץ המשפטי, משרד הפנים
- מר גולדין - משרד הפנים
- מר לנדמן - משרד הפנים

סדר-היום:

1. שונות

2. שאלת איחוד המשפחות

3. חוק לתיקון תקנות שעת חרום (ציגאה לחו"ל)

4. מסקנות ועדת המסוה בענין כשר וטרף.

היו"ר נ. חת:

פותח את הישיבה.

רציתי להביא לידיעת החברים מכתב שקיבלתי משר המשפטים, בו הוא מביע ליו"ר ולכל חברי ועדת הפנים הערכה והוקרה, בסמוך ובטח המפקח הכללי של המשטרה, על יחס האהדה והחניכה אשר באה התנהל הדיון בוועדת הפנים בו הסתמך המפקח הכללי של המשטרה, מר י. סגור, וסגנו, ראש אגף מנהלה, מר י. קרן. יחס זה שמשט מקור השואה ועידוד לשוטרי בעבודתו הקשה. חוק זה יובא הערב למליאת הכנסת לקריאה הסנייה והשלישית.

כן רציתי להודיע לחברים שוועדת הפנים קיבלה בימי הפגרה הזמנה שהמועצה המקומית בית-שמש לחג האור במקום. שלחתי להם ברכה בשם הוועדה.

ישיבת ועדת הפנים
17.5.55

היו"ר נ. חת:

ועדת המטבח לפניות הציבור העבירה אלינו חומר בענין כפר-אריה (אבו ריזיק) שעל-יד ראסון-לציון. החומר כולל חליפת-מכתבים עם המטבח על מחוז המרכז. המדובר, כפי שאני מבין, בענין המים במקום, והיה צריך אולי לבקש שהקרן-הקיימת לא תעשה שום דבר במקום. פרט לכך אינני יודע מה יכולה ועדת הפנים לפעול.

ח. טנורי-כהן:

לפני שתינים הועברו האנשים הללו ע"י הסוכנות לכפר אבו-ריזיק. האנשים הם עולי-תימן. הסכנותיו של קצין המחוז שהאנשים הללו - כ-60 משפחות - עברו על דעת עצמם, אינה נכונה. נכון שהם נמצאים במקום-ביניים, בין באר-יעקב וראסון-לציון, ושני המקומות אינם מכירים בהם. בכוונתיים המעטים עקרו את הוצים בפרדס נטוש שהועמד לרשות ע"י האפוטרופוס, אך לא העבירו את הקרקע על שמם. בינתיים באה הקרן-הקיימת ונתנה להם שטח אדמה במקום אחר, לאחר שעבדו את השטח הראסון. במסך כל הזמן חזרו ופנו למוסדות הסוציאל בענין המים, אך לא נענו. לפני זמן מה פרץ במקום סכסוך, לאחר שאדם שבטלח ע"י פועצת הפועלים בבאר-יעקב טען שהוא פוכן להשתתף עם אנשי המקום בשיפוץ הבאר הנמצאת באחד הבתים, ולאחר שחממו על חוזים הוציא מהם בטרסה את החוזה עם ההעתק, ואחר-כך טען שאיננו רוצה להיות שותף שלהם. האנשים סכרו עזים וכל אשר היה להם כדי לגייס את הכסף הדרוש, ועתה נשארו בלא כלום. לאחר שהחריף הסכסוך הסכימה הסוכנות להעמיד להם את הקרקע, כי הסכסוך הוא עתה משולש: בין חוות-הנוער בבאר-יעקב, הסוכנות והקרן-הקיימת.

הוועדה חייבת להיכנס לפרטי הענין. הוועדה יכולה להעביר חוות-דעת בענין למוסדות הנוגעים בדבר גם אם איננה יכולה לחייב איש.

ע. גומא:

אני מציע לבחור בשנים-שלושה אנשים שיבקרו במקום, ישמעו את כל הצדדים, ישימו את דבריהם ויגישו המלצות.

היו"ר נ. חת:

אינני מתנגד להצעה, אבל לדעתי מוטב היה להעביר את הענין לבירורו של שר הפנים.

הנחלט:

1. להקים ועדת מטבח שתהיה מורכבת מחברי הוועדה י. ישעיהו, ח. טנורי-כהן, א. פרי והיו"ר נ. חת;

2. לדרוש משר הפנים בירורים בגדון.

ע. גומא:

בענין נצר-סירני אני מציע שיו"ר הוועדה יפנה ליו"ר הכנסת ויבקש להעמיד על סדר-יומה של הכנסת הודעה בענין התפתחות העניינים. היות ורצון הכנסת בא למעשה על סיפוקו - מציעה ועדת הפנים לכנסת לוותר על חקיקת חוק מיוחד בענין זה.

הנחלט:

חבר הכנסת ע. אסף יברר עם-נשיאות הכנסת אפשרות של הודעה כמוצעת.

2: איחוד המשפחות

היו"ר נ. חת:

הצעתו המקורית של חבר הכנסת בטתוני קבעה שני דברי: א) שמה שהוחלט בממשלה לא בוצע עד סקרים שטרם נעשו את 1955; ב) תביעה להרחבת המסגרת של איחוד המשפחות. אשר להרחבת המסגרת - אשר כבר שר הפנים שענין זה אינו עומד כרגע לדיון, ואשר לביצוע - אותם סקרים שלא נמתו אשמים בהם נציגי תדינות הנוגעות בדבר ולא סמלחנו.

א.ב.

ישיבת ועדת הפנים
17.5.55

סר גולדין:

הסוגים הנכללים עתה במסגרת של איחוד
המספחות הם: נשים, בנות לא נשואות ללא
הגלת גיל, בנים בגיל עד 15, הוריהם זקנים מעל לגיל 60 - בתנאי שהבן מפרנס
אותם כאן, בעלים המסתובנים באופן כרוני.

ר. בסתוני:

ביקשתי שסדר הפנים יפנה טוב לוועדות
שביתת-הנסק ויחדש את הדיון באותן 700-800
בקשות שנשארו תלויות ועומדות. אינני יודע אם הדבר הזה נעשה או לא. כוונתי
היתה גם לקבוע סוגים נוספים של אנשים שיהיו זכאים להיכנס לפי הסדר זה,
סטודנטים, אחיות זקנות לא נשואות שאין להן אפשרות קיום וכו'.

ע. אסף:

אשר לפנייה מחודשת בענין המסגרת הקיימת -
אני מבין שהמסגלה אמנם עתה זאת, ואני מציע
לציין זאת בטיפוס.

סר גולדין:

בענין זה אנו עוסדים כל הזמן במגע עם
ועדות שביתת-הנסק.

הינ'ר ג. חת:

לדעתי אפשר להמליץ שהמסגלה - בדרכים
המקובלות - תפנה טוב לוועדות שביתת-הנסק
בענין זה.

ע. אסף:

לפני שנסכם הטלחה כגון זו אני מציע להיסלך
בטירד החוץ.

ח. סגור-כהן:

הייתי מבקש גם תשובה מהמסגלה בענין
"איחוד המספחות" הגלתי-חוקי, ההסתובנות
וכו'. האם יש בידי המסגלה מספרים על כך?

הר וולט:

בישיבה הבאה יביאו נציגי סדר הפנים
את דעת המסגלה בענין פניה מחודשת
כוועדות-שביתת הנסק בנוגע לאותם מקרים
שניצוים נדחה והכלולים במסגרת איחוד
המספחות.

הינ'ר ג. חת:

אשר להרחבת המסגרת - נאמר לנו שתלמידים
שעזבו את הארץ למטרת לימודים - ורק למטרת
לימודים - ניתנות להם כל ההקלות לשוב ארצה, ללא קשר עם גילם כיום.
הצעותיו חודשות של חבר הכנסת בסתוני מצטמצמות אפוא לאחיות זקנות בלתי
נשואות. האם יש אפשרות להשתמש במוטג הכולל של "תלויים"?

סר גולדין:

לא הייתי מציע להשתמש במוטג מופסט זה.

ס. חוני:

לא הייתי מתנגד להוסיף את הסוג "אחיות
זקנות בלתי נשואות שאינן יכולות לפרנס
את עצמן".

ע. אסף:

אני מתנגד להרחבת המסגרת. עד כה עסקנו
במקרים אובייקטיביים שאינם טעונים בדיקה:
הורים, סטודנטים וכו'. אשר לאחיות זקנות שאינן יכולות לפרנס את עצמן -
זהו ענין הטעון בדיקה, ונוסף לכך אי-אפשר לחייב כאן אדם לפרנס את אחותו
הזקנה, מה שאין כן לגבי הורים. ומה יקרה אם יצהיר אדם על נכונותו לפרנס
את אחותו ומסתבוב - יסרב?

סר גולדין:

קשה מאד לערוך בדיקה כזו בארצות השכנות.
הצעתי היא בטלב זה לא לדון במסגלה. היו
מקרים כשהאחות היתה צעירה מאד והוכח באמת שהיא נמצאת בארץ השכנה כדי
אנשים זרים, החליטה הוועדה להכניסה ארצה. אבל אלה היו מקרים יוצאים-מן-
הכלל.

ר. בסתוני:

הצעתי היא שוועדת הפנים תמליץ בפני המסגלה
להזמין את האנשים להגיש בקשות לפי המסגרת
המורחבת שהצעתי.

ישיבת ועדת הפנים
17.5.55

מר לנדמן: הסמסלה הכריזה פעמים אחדות על איחוד מספחות: ב-1949, 1952, 1953 וגם אחרי-כן. במידה שאנשים רצו להגיש בקשות - יכלו לעשות זאת. אם נוסף סוגים נוספים של אנשי מספחה שאפשר יהיה להכניסם - תיווצר גם בעיית דיור חסורה, כי הדבר ייצור מספחות חדשות. למעשה מספר הבקשות כיום הוא קטן מאוד, כי הסדינות הערבית השכנות אינן משתפת פעולה.

היור ג. חת: אבל כאן יש מענה שהמסלה הרחיבה/את המסגרת על דעת עצמה על סוגים נוספים: סטודנטים וכו', שלא היו בהכרזתה המקורית. כדוע אפוא לא נרשום לפנינו את העובדה הזאת ונגיד: "הוועדה רשמה לפנייה שהמסלה, נוסף על מה שהכריזה, הרחיבה את המסגרת במקרים מסויימים?"

ר. בסתובי: אינני מסתפק בהודעה שהוועדה רשמה לפנייה. אני מבקש שיכריזו על כך במפורט.

מר גולדין: עלינו לקבל את אישור הסר לפרסום הדבר.

ח. מגורי-כהן: לאור הכצב הסודר כיום, אני מתנגד בכל תוקף להכרזה גלויה בעניין זה.

ב. סמיון: אני מציע שנדחה את ההחלטה ונצטע את דעת מסדר החוץ על הכרזה פומבית כזו.

החלט: נציגי מסדר הפנים יביאו את דעת המסדר על הנוסח הבא המוצע כהסלמת הוועדה:

- (א) הוועדה נוכחה לדעת שאיחוד המספחות מבוצע בצורה מסביעה רצון וכפי שנקבע;
- (ב) במידה שהיו מקרים שלא בוצעו - האסמה היא בגורמי-חוץ שאינם בענים לפניות מסללת-ישראל;
- (ג) הוועדה ממליצה שהמסלה תודיע על פניה סחודסת (בתחום ומסגרת היסנה) בעניין זה;
- (ד) במקרים מסויימים הרחיבה **בסר על המסלה** את המסגרת שנקבעה וכללה בה גם סוגים נוספים של קרוב-מספחה;
- (ה) ההצעה היחידה להרחבת ומסגרת היא בעניין אחיות זקנות בלתי-נסואות שאין להן פרנסה ופה מובטחת להן פרנסה.

היור ג. חת: עלינו עוד לסכם את עניין הסיוור בטוענות הערביות.

החלט: הסיוור ייערך ביום א', 29.5.55 במקומות: עוספיה, טירה, שפרעם. מקום המפגש: מסדר המטונה על החוץ בנתניה בטעה 08.45.

3. חוק להיקדן תקנות שעת-חירום (יצאה לחו"ל)

היור ג. חת: (קורא את החוק).

לחוק זה יש הצעה של חבר הכנסת בר-יהודה, אשר - במקרה שלא תתקבל - הוא מבקש לאשר אותה כהסתייגות. הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה אוסרת: "אבל האגרות הנ"ל לא יעלו על סך 10 ל"י".

ישיבת ועדת הפנים
17.5.55

מר סילברסטרו:

בכל חוק של הסדינה הקדבר על אגרות, הטר
הסכונה על ביצוע אותו חוק יש לו סמכות
לקבוע את האגרות, לתקנות-שעת-חידוש אין תוקף יותר מאשר לסלוסה חדשים, אלא
אם כן הכנסת מאריכה אותן. עכשיו, אם רוצים לתקן את התקנות
אין לעשות זאת אלא ע"י חוק הכנסת. בפעם הקודמת כשצריך היה להעלות את
האגרות, פנינו לכנסת והיא אישרה זאת. עתה יש להעלות אותן שוב, לכן באנו
למסקנה שמוטב שהכנסת תאשר לטר סמכות לקבוע את האגרות, כפי שנהוג בכל חוק.

ג. סמיו:

בעל עסקים גדול היוצא לחו"ל יכול לסלם
אגרה גבוהה. אבל אני חושש שהדבר יפגע חקא
באנשים הקטנים: אנשים היוצאים לביקור, ספרוטאים וכו'. בסבילם אגרה של 10
ל"י היא יקרה מאוד. מטום כך הייתי מציע שבקבע סכסומם שעליו לא יוכל הטר
לעלות.

ס. חזני:

הטדובר הוא בהעמדת האגרה במצב דומה לאגרות
אחרות שהן בסמכותו של הטר הסמונה, והכנסת
אינה מתערבת בגובה האגרה.

א. פרי:

אני מציע לא לאשר סמכות זו. הצעתי היא:
"טר הפנים וטאי לקבוע, באישור הכנסת, את
האגרות...". "באישור הכנסת" - בטקום "בצו". אם הוועדה פוכנה לקבל את עמדת
אני פוכן לכתוב "באישור ועדת הפנים". אבל אם לאו - אכזיס זאת כהסתייגות
ואכתוב "באישור הכנסת". לדעתי גם הדרכון סבטיח אפשרות טרחיקת-לכת של
התערבות מצד טר הפנים, ואינני פכין בכלל לסט טה האינסטנציה הזאת של היתר-
יציאה.

מר גולדין:

אטר לסענתו של חבר הכנסת קמין - הטר יכול
בכל עת לתת פטור מאגרה למי שימצא לנכון,
כגון: ליוצאים לחו"ל מטעמי בריאות וכדומה.

הרחלם: לאטר את הצו.

הסתליגרות: לחברי הכנסת פרי, בר-יהודה, טנה.

4. מסקנות ועדת-המליצה בענייני כטר וטרף

ס. חזני:

בלית ברירה אני פוכן להסכים כאן להחלטה
כוללת, ללא פירוט. הצעת-ההחלטה שלי היא:
"ועדת הפנים, לאחר שבדקה את הכצב ושטעה את עדויותיהם של הנוגעים בדבר,
באה למסקנה שיש צורך לחוקק חוק סיוחד וטפורט נגד הונאה בענייני כטר וטרף".

א. פרי:

לדעתי אין צורך בחוק סיוחד. הצעתי היא:
"אין צורך לחוקק חוק סיוחד נגד אונאת הצ'כור
בענייני כטר וטרף, היות והחוקים הקייטים - החוק לסימני טחורות, חוקי הימא,
התקנות למניעת רווחים טופקעים, חוק תקציבי הסירותים הדתיים וכו' - טטפיקים
לצרכים הללו".

הרחלם: לקבל את הצעתי של חבר הכנסת חזני ולנסח
את מסקנות הוועדה בהתאם לה.

הסתליגרות: חבר הכנסת א. פרי.

(היטיבה ננעלה בטעה 10.45)